

POSTANOWIENIE

19 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Władysław Pawlak

na posiedzeniu niejawnym 19 listopada 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa D. M. i P. B.
przeciwko S. spółce akcyjnej w W.
o ustalenie i zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej S. spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
z 15 listopada 2024 r., I ACa 1093/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia pozwanemu niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

[PG]

UZASADNIENIE

Pozwem z 4 sierpnia 2021 r., skierowanym przeciwko S. S.A. z siedzibą w W., powodowie – D. M. i P. B. wnieśli, między innymi, o ustalenie nieważności spornej umowy kredytu na cele mieszkaniowe [...] nr [...] z 16 października 2008 r., którą to umowę zawarli z poprzednikiem prawnym pozwanego – K. S. A. w W. (kredyt był przeznaczony był na zakup lokalu mieszkalnego położonego w P. przy

ul. K. [...], dla którego Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto w Poznaniu prowadzi księgę wieczystą KW nr [...]); zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kwot: 129.858,26 zł tytułem zwrotu nienależnie uiszczonych rat kapitałowo-odsetkowych, 7.102,50 zł tytułem zwrotu nienależnie pobranych opłat dodatkowych, 32.230,12 CHF tytułem zwrotu nienależnie uiszczonych rat kapitałowo-odsetkowych - łącznie 136.960,75 zł i 32.230,12 CHF wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty; ewentualnie, ustalenie bezskuteczności wyszczególnionych w pozwie postanowień umownych wraz z ustaleniem, że przedmiotowa umowa jest umową kredytu złotowego, pozbawioną mechanizmu indeksacji i oprocentowaną przy zastosowaniu stawki referencyjnej LIBOR 3M dla CHF i stałej marży banku oraz zasądzenie z tego tytułu od pozwanego na rzecz obojga powodów zwrotu nienależnie nadpłaconych rat kapitałowo-odsetkowych w wysokości 82.841,99 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty; unieważnienie spornej umowy kredytu na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171 poz. 1206) i zasądzenie z tego tytułu od pozwanego łącznie na rzecz obojga powodów dookreślonych pozwem kwot;

W odpowiedzi na pozew pozwany – S. S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości, podnosząc jednocześnie zarzuty: przedawnienia roszczenia powodów w zakresie obejmującym rzekome nadpłaty powstałe w okresie od dnia zawarcia umowy kredytu do 3 sierpnia 2011 r. z uwagi na fakt, że roszczenia te powstały na więcej niż 10 lat przed wniesieniem pozwu; potrącenia wierzytelności powodów o zapłatę z wzajemną wierzytelnością pozwanego o zwrot kwoty udzielonego powodom kredytu tj. 368.000,00 zł; a w przypadku unieważnienia przez umowy kredytu oraz nieuwzględnienia ewentualnego zarzutu potrącenia pozwany podniósł ewentualny zarzut zatrzymania kwoty 368.000,00 zł, stanowiącej roszczenie pozwanego w stosunku do powodów o zwrot kwoty udzielonego powodom kredytu.

Wyrokiem z 25 maja 2022 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu, w szczególności, ustalił, że umowa kredytu na cele mieszkaniowe [...] Nr [...] z dnia 16 października 2008 r. zawarta przez powodów i K. Spółka Akcyjna z siedzibą w W. jest nieważna

(pkt. 1); oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

Apelację od wyroku Sądu I instancji z 25 maja 2022 r. wniosła strona pozwana zaskarżając go w części, to jest odnośnie do pkt.: 1, 3 i 4. Pozwany zarzucił wyszczególnione w treści apelacji naruszenie przepisów postępowania tj.: art. 233 § 1 k.p.c., 235² § 1 pkt 2 i 5 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. i 232 k.p.c. i 278 § 1 k.p.c., art. 156¹ k.p.c. w zw. z art. 156² k.p.c. oraz 212 § 2 k.p.c. oraz naruszenie określonych apelacją przepisów prawa materialnego tzn.: art. 189 k.p.c., art. 69 ust. 1 i 2 pr. bankowego w zw. z art. 111 ust. 1 pkt 4 pr. bankowego i w zw. z art. 353¹ k.c., art. 358¹ § 2 k.c., art. 65 § 1 i 2 k.c., art. 69 ust. 1 i 2 pr. bankowego w zw. z art. 111 ust. 1 pkt 4 pr. bankowego i w zw. z art. 353¹ k.c., art. 358¹ § 2 k.c., art. 65 § 1 i 2 k.c., 358¹ § 2 k.c. oraz art. 58 § 1, 2 i 3 k.c., art. 385¹ § 1 k.c., 385¹ § 1 i 2 k.c., 385² k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 Dyrektywy 93/13/EWG, art. 4 w zw. z art. 1 ust. 1 lit. a) i b) „ustawy antyspreadowej” w zw. z art. 316 § 1 k.p.c., art. 385¹ § 2 k.c. w zw. z art. 56 k.c. i w zw. z art. 56 k.c., 354 § 1 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 Dyrektywy 93/13/EWG, art. 358¹ § 2 w zw. z art. 6 Dyrektywy 93/13/EWG oraz art. 358 § 2 i 3 k.c., art. 24 ust. 2 i 3 ustawy o Narodowym Banku Polskim; art. L ustawy z 23 kwietnia 1964 r. wprowadzającej kodeks cywilny oraz art. 69 ust. 3 pr. bankowego, art. 385¹ k.c. w zw. z art. 58 § 1 i 3 k.c., art. 405 w zw. z art. 410 § 2 k.c. We wnioskach apelujący domagał się, między innymi, zmiany zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości.

W odpowiedzi na apelację powodowie wnieśli o jej oddalenie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu apelacja pozwanego podlegała oddaleniu jako bezzasadna.

Konfrontując się z jej zarzutami Sąd II instancji zważył, między innymi, że zarzut naruszenia art. 69 pr. bankowego w zw. z art. 58 § 1 k.c. był wprawdzie uzasadniony, ale ostatecznie nie miał wpływu na treść rozstrzygnięcia, gdyż o nieważności spornej umowy kredytu zadecydowała ocena zawartych w umowie klauzul, w świetle art. 385¹ k.c. Odnośnie, natomiast, do zarzutu naruszenia art. 385¹ k.c., Sąd II instancji stwierdził, między innymi, że nieistotne były wszystkie te aspekty sprawy i podnoszone argumenty, które dotyczyły zdarzeń mających miejsce już po zawarciu umowy, tj. na etapie jej wykonywania (np. kwestia

rynkowości kursów, możliwość zawarcia aneksu do umowy i zmiany waluty kredytu lub jego spłaty, zmiana przez bank już po zawarciu umowy stosowanych wzorów lub treści regulaminu o pewne zapisy dotyczące zasad ustalenia kursu). Nie ulegało wątpliwości, że klauzule abuzywne krzywdzą konsumenta już z samego faktu ich istnienia w umowie i to niezależnie od tego, w jaki sposób w praktyce są stosowana przez przedsiębiorcę. Taka interpretacja pozostawała w zgodzie z powszechnie akceptowanym poglądem, że art. 385¹ § 1 k.c. jest instrumentem kontroli treści umowy (stosunku prawnego). Jednocześnie - w świetle art. 385¹ § 2 k.c. w zw. z art. 385¹ § 1 k.c. - przez pojęcie „postanowienia umowy zawieranej z konsumentem” należało rozumieć całą jednostkę redakcyjną konkretnej umowy. W realiach przedmiotowej sprawy, w ocenie Sądu odwoławczego, Sąd Okręgowy w Poznaniu słusznie uznał, że abuzywny charakter mają postanowienia umowy odnoszące się do mechanizmu indeksacji, który to mechanizm został oparty na tabelach kursowych tworzonych przez bank. Wykorzystanie mechanizmu indeksacji i denominacji co do zasady nie narusza natury kredytu lub pożyczki, a także przepisów ustawy - Prawo bankowe ani innych przepisów prawa krajowego lub międzynarodowego, aczkolwiek sposób wykonywania mechanizmu denominacyjnego, w tym w szczególności będącego jego istotną częścią mechanizmu przeliczeniowego, musi odpowiadać dyrektywom wynikającym z art. 385¹ k.c. Kwestionowane zapisy umowy w zakresie, w jakim odsyłały do tabel, nie mogły być, w ocenie Sądu odwoławczego, traktowane jako postanowienia jednoznaczne w myśl art. 385¹ § 1 zd. 2 k.c. Sąd I instancji prawidłowo uznał także, że postanowienia umowy odwołujące się do przeliczania walut oraz obejmujące ryzyko kursowe nie zostały z powodami indywidualnie uzgodnione. Zarzuty apelacji nie prowadziły, w efekcie, do wniosku, że powodowie mieli rzeczywisty (a nie tylko potencjalny) wpływ na treść tych klauzul. Ostatecznie Sąd Apelacyjny w Poznaniu podzielił stanowisko Sądu Okręgowego, co do abuzywności umownych klauzul przeliczeniowych w zakresie odsyłającym do tabel kursów obowiązujących w Banku. Sąd uznał, że obowiązek informacyjny nie został wobec powodów zrealizowany w sposób pełny i rzetelny, a przy tym Bank miał swobodę w kształtowaniu swoich tabel kursowych. Jednocześnie klauzule przeliczeniowe nie podlegały negocjacjom. W dalszej kolejności Sąd Apelacyjny w Poznaniu podzielił

pogląd Sądu I instancji, że po wyeliminowaniu z treści umowy powyższych bezskutecznych klauzul przeliczeniowych, które zostały uznane za abuzywne, brak było przepisów, w tym i dyspozytywnych, pozwalających na uzupełnienie powstałej w ten sposób luki w zakresie dotyczącym głównych świadczeń stron. Umowa stron po wyeliminowaniu odesłania do tabel stała się ostatecznie niestosowalna, a jej utrzymanie byłoby tylko pozorne. Za stwierdzeniem nieważności umowy przemawiało również to, że wyeliminowanie klauzul przeliczeniowych i związanego z nimi ryzyka walutowego charakterystycznego dla podpisanej przez strony umowy jest równoznaczne z tak daleko idącym jej przekształceniem, że sporną umowę należałoby uznać za umowę o odmiennej istocie i charakterze, a to oznacza, że po wyeliminowaniu tego rodzaju klauzul ostatecznie utrzymanie przedmiotowej umowy o charakterze zamierzonym przez strony nie było możliwe. W dalszej kolejności Sąd II instancji zauważył, że pozwany sformułował także zarzut naruszenia art. 405 k.c. w zw. z art. 410 § 2 k.c. odnoszący się do pkt 2. wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu, który nie został przez pozwanego objęty zakresem zaskarżenia w apelacji, co w rezultacie, Sąd II instancji uznał za niedopuszczalne i niepodlegające rozpoznaniu.

Ostatecznie Sąd Apelacyjny w Poznaniu wyrokiem z 15 listopada 2024 r. oddalił apelację strony pozwanej.

Pozwany – S. S.A. z siedzibą w W. - skargą kasacyjną zaskarżył powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu w całości. Skargę tę oparł na zarzutach naruszenia przepisów prawa materialnego poprzez ich błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, tj.: art. 385¹ § 1 k.c.; art. 385¹ § 1 w zw. z art. 6 ust. 1 Dyrektywy 93/13; art. 385¹ § 1 i 3 k.c. oraz art. 385² k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 Dyrektywy 93/13; art. 385¹ § 1 i § 2 k.c.; art. 65 § 1 i 2 k.c.; art. 56 k.c. w zw. z art. 41 ustawy - Prawo wekslowe, stosowanego na zasadzie analogii *legis*; art. 56 k.c. w zw. z art. 358 § 2 k.c., oraz art. 56 k.c.; art. 69 ust. 3 ustawy - Prawo bankowe w zw. z art. 385¹ § 1 i 2 k.c.; art. 385¹ § 1 i 2 k.c.; art. 358 § 2 k.c. w zw. z art. 385¹ § 1 i 2 k.c.; art. 58 § 1 i 3 k.c. w zw. z art. 385¹ § 1 i § 2 k.c. oraz w zw. z art. 6 ust. 1 Dyrektywy 93/13; art. 189 k.p.c.; art. 385¹ § 1 i 3 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 Dyrektywy 93/13.

Na podstawie art. 398⁴ § 2 k.p.c. w związku z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. skarżący wniósł o przyjęcie jego skargi do rozpoznania, ze względu na: występujące zagadnienia prawne sprowadzające się do potrzeby zajęcia przez Sąd Najwyższy skonkretyzowanego stanowiska i w rezultacie odpowiedzi na sformułowane przez skarżącego następujące pytania: 1) „Czy na etapie oceny możliwości obowiązywania umowy po usunięciu postanowienia abuzywnego, tj. na etapie poprzedzającym etap zastępowania postanowienia abuzywnego przepisem dyspozytywnym, o którym mowa w orzeczeniach C-26/13 Kasler i C-260/18 Dziubak dopuszczalne jest ustalenie treści umowy (stosunku prawnego), w zakresie który był regulowany przez abuzywną normę, na podstawie art. 65 § 1 i 2 k.c. lub art. 56 k.c. w zw. z art. 41 ustawy - Prawo wekslowe lub art. 56 k.c. w zw. z art. 358 § 2 k.c., lub też art. 56 k.c. w zw. ze wskazanymi w przypisie kilkudziesięcioma przepisami, z których na zasadzie analogii iuris lub analogii legis wynika, że w polskim prawie obowiązuje generalna norma, zgodnie z którą wartość waluty obcej określa się według kursu średniego NBP?”; 2) „Czy oceniając możliwości obowiązywania umowy po usunięciu postanowienia abuzywnego zgodnie z prawem krajowym, należy brać pod uwagę stan prawny z: (i) dnia zawarcia umowy, (ii) dnia powstania sporu czy (iii) dnia orzekania?”; 3) „Czy jeżeli bez abuzywnego postanowienia umowa nie może obowiązywać, to dochodzi do automatycznej jego substytucji normą dyspozytywną, o ile tylko zastosowanie środków krajowych zapewnia doprowadzenie do sytuacji jaka miałby miejsce, gdyby umowa nie zawierała tego abuzywnego postanowienia?”; 4) „Czy art. 358 § 2 k.c. stanowi szczegółowy przepis dyspozytywny, który znajduje zastosowanie z mocy prawa (automatycznie) w miejsce abuzywnej Klauzuli Kursowej określającej sposób ustalenia kursu franka szwajcarskiego, na potrzeby operacji związanych z indeksowaniem przy wypłacie i przy spłacie kredytu?”; 5) „Czy rozważając unieważnienie umowy o kredyt indeksowany do waluty obcej na skutek uznania, że postanowienia odsyłające do tabeli kursów (klauzula kursowa) mają charakter niedozwolony należy mieć na względzie wyłącznie oświadczenie kredytobiorcy, czy badać również, czy określone rozstrzygnięcie prowadzi do zrealizowania celu Dyrektywy 93/13 z dnia 5 kwietnia 1993 roku w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich?”; 6) „Czy w sytuacji, jeżeli: a) Kredytobiorca wystąpił z

inicjatywą zawarcia aneksu, w którym doprecyzowany został sposób tworzenia kursów w tabeli kursów, b) Kredytobiorca mając możliwość swobodnego zapoznania się z treścią aneksu i zrezygnowania z jego zawarcia, dobrowolnie zawarł ten aneks, można mówić, że konsument nie wyraził świadomej zgody na dalsze obowiązywanie określonego postanowienia, a w konsekwencji nie pozbawił umowy ewentualnego, abuzywnego elementu, regulującego kwestie dokonywania przeliczeń walutowych pomiędzy stronami?” – zagadnienie to związane było z aneksem do spornej umowy kredytowej; zdaniem skarżącego konsument zawierając aneks, o który samawnioskował, w sytuacji, gdy miał jakieś zastrzeżenia co do kursu, po którym sporna umowa kredytu może być realizowana wyraża jednoznaczną wolę na obowiązywanie określonego postanowienia umownego i jest w pełni świadom konsekwencji, jakie wiążą się z dalszym stosowaniem tabel kursowych; w rezultacie należy uznać, że w sytuacji, gdy kredytobiorca zawarł aneks, w którym został doprecyzowany sposób ustalania kursów w tabeli kursów, wyraził on świadomą wolę na obowiązywanie określonego postanowienia, a w konsekwencji wyłączył ewentualny abuzywny charakter danego postanowienia (kwestia ta zdaniem skarżącego wymagała wyjaśnienia przez Sąd Najwyższy).

Zdaniem skarżącego przyczyną kasacyjną przyjęcia jego skargi do rozpoznania była też „potrzeba wykładni przepisów art. 385¹ § 1 i 2 k.c. wywołujących rozbieżności w orzecznictwie Sądu Najwyższego, dotycząca tego, które postanowienia charakterystyczne dla umów kredytu indeksowanych do franka szwajcarskiego są abuzywne, w przypadku stwierdzenia przez sąd, że uprawnienie banku do ustalania kursu franka szwajcarskiego narusza rażąco interesy konsumenta i jest niezgodne z dobrymi obyczajami: czy abuzywna jest wówczas wyłącznie Klauzula Kursowa określająca sposób ustalenia wartości franka szwajcarskiego, czy też wszystkie postanowienia dotyczące indeksacji kredytu, tj. Klauzula Kursowa i Klauzula Ryzyka Walutowego stanowiąca, że wysokość zobowiązań z umowy kredytu zależna jest od zmiennej na przestrzeni obowiązywania umowy wartości waluty obcej” oraz „potrzeba wykładni przepisu art. 189 k.p.c. wywołująca rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych, dotycząca tego, czy w sytuacji gdy kredytobiorcy przysługuje roszczenie o zapłatę,

ma on interes prawny do wytoczenia powództwa wyłącznie o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego?” (art. 398⁴ § 2 k.p.c. w związku z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). W ocenie skarżącego część sądów powszechnych dokonując wykładni art. 189 k.p.c. dochodzi do przekonania, że jeżeli kredytobiorcy przysługuje dalej idące roszczenie (o zapłatę), to nie można mówić o istnieniu interesu prawnego w zakresie żądania ustalenia. W orzecznictwie można spotkać również odmienny pogląd. Część sądów interpretuje art. 189 k.p.c. w taki sposób, że już sama możliwość ustalenia nieistnienia stosunku prawnego jest wystarczająca do uznania, że strona ma interes prawny do wytoczenia powództwa o ustalenie. mając na względzie różne podejście sądów powszechnych co do interesu prawnego w zakresie powództwa o ustalenie, konieczne wydaje się rozstrzygnięcie tego zagadnienia przez Sąd Najwyższy. W ocenie strony pozwanej prawidłowa wykładnia art. 189 k.p.c., prowadzi do wniosku, że kredytobiorca, który może wystąpić do banku z roszczeniem o zapłatę, nie ma interesu prawnego do wytoczenia powództwa o ustalenie. Zagadnienie to ma, w ocenie pozwanego, istotne znaczenie z punktu widzenia przedmiotowej sprawy, ponieważ w przypadku uznania, że strona powodowa nie posiadała interesu prawnego do wytoczenia powództwa o ustalenie, konieczne byłoby dokonanie zmiany zapadłego w sprawie wyroku i oddalenie powództwa w całości.

We wnioskach skarżący domagał się, w szczególności, uchylenia zaskarżonego wyroku w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Poznaniu.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powodowie, w szczególności, domagali się odrzucenia skargi kasacyjnej; ewentualnie; odmowy jej przyjęcia do rozpoznania; ewentualnie; oddalenia skargi kasacyjnej w całości; a każdorazowo wnosili o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej uiszczonej od złożonego pełnomocnictwa, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, Nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Skarżący powołał się w skardze kasacyjnej na przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., lecz żadna z nich nie wystąpiła.

Zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) polega na sformułowaniu tego zagadnienia, wskazaniu przepisu, na tle którego ono powstało i przedstawieniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które

zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz.11, z 11 stycznia 2002, III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, nie publ. i z 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, nie publ.).

Z kolei oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ., z 26 czerwca 2015 r., III CSK 77/15, nie publ. i z 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, nie publ.).

W odniesieniu do podnoszonych we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania kwestii prawnych i wątpliwości interpretacyjnych dotyczących tzw. kredytów frankowych należy stwierdzić, że zostały już one wyjaśnione szczegółowo w orzecznictwie sądowym (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego w sprawach I CSK 2225/23, I CSK 2268/23, I CSK 2291/23 i I CSK 2334/23 oraz wyroki w sprawach II CSKP 957/23, II CSKP 1002/23, II CSKP 1956/22, II CSKP 2164/22 i II CSKP 2295/22, II CSKP 690/23, II CSKP 1996/22, II CSKP 2231/22 i II CSKP 278/23, II CSKP 380/23, II CSKP 617/23). Z kolei w kwestii związanej z zawarciem w 2015 r. aneksu nr 1 do umowy kredytowej z 2008 r. trzeba zauważyć, że Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z 20 czerwca 2018 r., III CZP 29/17 (OSNC 2019, nr 1, poz. 2), wyjaśnił iż oceny, czy postanowienie umowne jest niedozwolone dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy (zob. też uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 7 maja 2021 r. - zasada prawna - III CZP 6/21, OSNC 2021, nr 9, poz. 56). Wynika to zresztą z art. 385² k.c., który wprost stanowi, iż oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść (zob. też wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 20 września 2017 r., C - 186/16, Ruxandra Paula Andriciuc i in. v. Banca Romaneasca SA oraz

powołane w uzasadnieniu judykaty). Ponadto zagadnienia związane z klauzulami przeliczeniowymi w kredytach denominowanych/indeksowanych do waluty obcej nie wyczerpują całości problematyki wadliwości tego rodzaju umów. Istotniejsze znaczenie mają klauzule ryzyka walutowego oraz ich ocena pod kątem abuzywności, przy czym i w tej materii również wypowiadał się już Sąd Najwyższy.

Jeśli natomiast chodzi o problematykę związaną z interesem prawnym powodów w stwierdzeniu nieważności umowy kredytowej odnotować trzeba, że w wyroku z 23 listopada 2023 r., C-321/22 Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, iż art. 7 ust. 1 dyrektywy 93/13 w związku z zasadą skuteczności należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie przepisom krajowym, zgodnie z ich wykładnią dokonaną w orzecznictwie, które w celu uwzględnienia wytoczonego przez konsumenta powództwa zmierzającego do stwierdzenia bezskuteczności nieuczciwego warunku w umowie zawartej z przedsiębiorcą wymagają dowodu na istnienie interesu prawnego, w sytuacji gdy uznaje się, że taki interes nie istnieje, jeżeli konsumentowi przysługuje powództwo o zwrot nienależnego świadczenia, lub gdy może on powołać się na tę bezskuteczność w ramach obrony przed powództwem wzajemnym w przedmiocie wyegzekwowania wykonania zobowiązania wytoczonym przeciwko niemu przez tego przedsiębiorcę na podstawie tego warunku.

Z powyższych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. a o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł zgodnie z art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c., przy uwzględnieniu § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt. 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2023 poz.1935 ze zm). Orzeczenie o odsetkach od zasądzonych kosztów postępowania kasacyjnego znajduje uzasadnienie w art. 98 § 1¹ k.p.c. w zw. z art. 19 ust. 1 i art. 31 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 614) oraz przy uwzględnieniu § 2a rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 sierpnia 2014 r. w sprawie określenia brzmienia klauzuli wykonalności. Brak było podstaw do uwzględnienia wniosku o zasądzenie w ramach kosztów postępowania kasacyjnego opłaty

skarbowej, gdyż identyczny dokument pełnomocnictwa (obejmujący także postępowanie przed Sądem Najwyższym) został już złożony wraz z dowodem uiszczenia opłaty skarbowej w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji (k. 63-64).

[PG]

[a.ł.]